

Լ. ՏՈԼՍՏՈՅ

ԱՌԱՎՆԵՐ

ՑՊԻՆԻՍ

Ն-80

ՊԵՏՏՐԱՍ

851.7/0
տ-80

L. SNLUSN3

30 MAY 2011

ԱՌԱԿՆԵՐ

Նկարները Կ. ՌՈՒԴԱԿՈՎԻ

Թարգմ. Մ. ԿՈՐՅՈՒՆ

ՊԵՏՏՐԱՏ
ՀԼԿՅԵՄ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՑԵՐԵՎԱՆ 1938

ԲԱԴՆ ՈՒ ԼՈՒՍԻՆԸ

Մի բազ ամբողջ ուր լողում եր գե-
տում, ձուկ վորոնում, բայց վոչ մի ձուկ
չկարողացավ գտնել: Յերբ գիշերը վրա հա-
սավ, բազը ջրում տեսավ լուսնին, կարծեց
թե ձուկ է և սուզվեց ջրի մեջ, վոր լուսնին
բռնի: Մյուս բազերը տեսան այս և սկսեցին
ծիծաղել նրա վրա:

Բազն այնքան ամաչեց, վոր դրանից
հետո էլ, յերբ ջրի մեջ ձուկ եր տեսնում,
չեր վորսում և այսպիսով նա սովից սատկեց:

★

59203-66

ՄՈԾԱԿՆ ՈՒ ԱՌՅՈՒԾԸ

Մոծակը թռավ առյուծի մոտ և ասաց.

— Դու կարծում ես թե ինձանից ուժեղ ես, ինչպես չե, ինչ ուժ ունես վոր: Յեվ ինչ ես յեղունգներով ճանգոռտում և ատամներդ կրճտացնում կռվարար պառավի պես: Յես քեզանից ուժեղ եմ. չե՞ս հավատում, յեկ կռվենք:

Յեվ մոծակը տղզաց ու սկսեց կծոտել առյուծի քիթն ու մերկ այտերը: Առյուծն սկսեց թաթերով խփել իր յերեսին և մագիլներով ճանգոռտել: Իր ամբողջ յերեսը ճանգոռտեց, արյունլիկ արավ և ուժասպառ յեղավ:

Մոծակն ուրախությունից տղզաց և թռավ զնաց: Հետո նա խճճվեց սարդի վոստայնում, սարդն սկսեց ծծել նրա արյունը: Մոծակը մտածեց ինքնիրեն.

— Ամենահզոր առյուծին հաղթեցի, բայց հաղթվում եմ այս անպիտան ճանճից:

ՇՈՒՆՆ ՈՒ ԻՐ ՍՏՎԵՐԸ

Մի կտոր միս բերանն առած՝ շունն անցնում էր գետակի վրա գցված գերանով։ Իր պատկերը տեսնելով ջրում, նա կարծեց, թե այնտեղ մի ուրիշ շուն կա մսի կտորը բերանին, նա ցած գցեց իր բերանի միսը և հարձակվեց նրանից միսը խլելու. բայց այնտեղ վոչ մի միս ել չկար և իր ունեցած միսն ել ջրընդ տարավ և շունը մնաց առանց մսի։

★

ԿԱՊԻԿՆ ՈՒ ՍԻՍԵՌԸ

Կապիկը յերկու լիքը բուռ սիսեռ երտանում։ Հանկարծ մի սիսեռ ցած ընկավ։ Կապիկն ուզեց ընկած սիսեռը վերցնել, բայց քսան սիսեռ թափեց։ Նա վրա պրծավ հավաքելու, բայց շաղ տվեց ամբողջը։ Այն ժամանակ նա բարկացավ, ցրիվ տվեց ամբողջ սիսեռն ու փախավ։

★

ՅԵՐԿՈՒ ԸՆԿԵՐ

Անտառով անցնում եյին յերկու ընկեր.
հանկարծ նրանց դիմացն յելավ մի արջ: Ըն-
կերներից մեկը փախավ, ծառը բարձրացավ,
իսկ մյուսը մնաց ճանապարհին: Հնար չկար—
պառկեց գետնի վրա ու մեռած ձևացավ:

Արջը մոտենալով նրան սկսեց հոտոտել,
մարդը շնչելուց ել դադարեց:

Արջը հոտոտեց նրա յերեսը, կարծեց թե
մեռած ե և հեռացավ:

Յերբ արջը գնաց, մյուս ընկերը ցած
իջավ ծառից, սկսեց ծիծաղել ու հարցրեց.

— Հը, արջն ի՞նչ ասաց ականջիդ:

Ընկերը պատասխանեց,

— Արջն ինձ ասաց, թե վատ են այն
մարդիկ, վորոնք վտանգի ժամանակ իրենց
ընկերոջը թողնում, փախչում են:

✱

ՆԱՊԱՍՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԳՈՐՏԵՐԸ

Մի անգամ նապաստակները հավաքվեցին և սկսեցին զանգատվել իրենց կյանքից.

— Բոլորը մեզ վռնչացնում են, և՛ մարդիկ, և՛ շները, և՛ արծիվներն ու մյուսները: Ավելի լավ է միանգամից մեռնելը. յեկեք գնանք ջուրը թափվենք, խեղդվենք:

Յեվ նապաստակները վազեցին դեպի լիճը՝ խեղդվելու: Ափին նստած գորտերը տեսնելով նապաստակներին՝ վախեցան ու ջուրը թափվեցին: Այս տեսնելով՝ մի նապաստակ ասաց.

— Սպասեցեք, տղերք, ջուրը միք թափվի, տեսեք, գորտերի կյանքը մերինից ել վատ է, նրանք մեզանից ել են վախենում:

ՄՈՒԿՆ ՇՏԵՄԱՐԱՆԻ ՏԱԿ

Շտեմարանի տակ մի մուկ եր ապրում: Շտեմարանի հատակին մի փոքրիկ անցք կար, փորտեղից ցորենի հատիկներ ելին ցած թափվում: Մկնիկը լավ եր ապրում, բայց նա ուզեց իր ընկերների մոտ պարծենալ իր ապրուստով: Կրծելով անցքը լայնացրեց և հյուր կանչեց իր ընկեր մկներին:

— Յեկեք ինձ մոտ, ասաց նա, յես ձեզ կհյուրասիրեմ: Բոլորիդ համար ել ուտելիք կլինի:

Յերբ նա իր ընկեր մկներին տուն բերեց, տեսավ, փոր վռչ մի անցք ել չկար: Շտեմարանի տերը նկատելով հատակի մեծ անցքը՝ փակել եր այն:

ՅԵՂՋԵՐՈՒՆ

Յեղջերուն մոտեցավ գետին ջուր խմելու, ջրում տեսավ իրեն, հիացավ իր մեծ ու փարթամ յեղջուրներով: Ապա նայելով վոտքերին՝ ասաց. միայն վոտքերս են նիհար և տգեղ: Հանկարծ դուրս պրծավ մի առյուծ ու հարձակվեց նրա վրա: Յեղջերուն սլացավ արձակ դաշտերով: Նա արդեն հեռանում էր, բայց յերբ հասավ անտառ, յեղջուրները խճճվեցին ծառերի ճյուղերի մեջ և առյուծը բռնեց նրան: Մեռնելու բոպեյին յեղջերուն ասաց.

— Այ թե ինչ հիմարն եմ յես. ինչ վոր վատ ու բարակ էյի համարում, նրանք փրկում էյին ինձ, իսկ ինչ վոր ինձ ուրախացնում էր, նա իմ մահվան պատճառը յեղավ:

ԱՂՎԵՍԸ

Աղվեսը թակարդն ընկավ, պոչը պոկվեց և նա փախավ և սկսեց մտածել, թե ի՞նչ ձեվով ծածկի իր այդ խայտառակությունը: Նա հավաքեց աղվեսներին և սկսեց համոզել նրանց, վոր իրենց պոչերը կտրեն:

— Ինչնեքիս ե պետք պոչը, — ասում է, — ավելորդ բեռ է մեզ, ուրիշ վոչինչ:

Այն ժամանակ մի աղվես ասաց.

— Ախ, անպիտան, դու այդ չեյիր ասի, յեթե պոչդ տեղը լիներ: Պոչատ աղվեսը լռեց ու հեռացավ:

ԹՈՒԽՍՆ ՈՒ ՃՈՒՏԵՐԸ

Թուխսը ճուտեր հանեց, բայց չէր իմանում՝ վոնց պաշտպանի նրանց։ Յեվ ահա նա նրանց ասաց.

— Նորից մտեք կճեպի մեջ, յես առաջվա պես թևերիս տակ կառնեմ ձեզ և կպաշտպանեմ։

Ճուտերը լսեցին և փորձեցին մտնել կճեպի մեջ, բայց վոչ մի կերպ չկարողացան տեղավորվել և միայն իրենց թևերը տրորեցին։ Այդ ժամանակ մի ճուտ ասաց մորը.

— Յեթե մենք պիտի միշտ կճեպի մեջ մնայինք, ավելի լավ կլիներ մեզ ձվից հանած չլինելիք։

ԱԳՈՒԱՎՆ ՈՒ ԱՂԱՎՆԻՆԵՐԸ

Ագռավը տեսավ, վոր աղափիններին լավ են կերակրում, իրեն սպիտակացրեց և մտավ աղափանոց։ Աղափինները սկզբում կարծեցին, թե նա իրենց պես մի աղափի յե, ներս թողեցին։ Բայց ագռավը մոռացավ, վոր իրեն աղափի պիտի ձեվացներ, և ձայնովը մեկ կռավեց։ Այն ժամանակ աղափինները կտցահարելով քշեցին նրան։ Ագռավը թռավ իր ընկերների մոտ, բայց ագռավներն ել վախեցան նրանից, վորովհետև նա սպիտակ եր և նույնպես քշեցին։

Հեղվական խմբագիր՝ Հ. Հարությունյան
 Տեխ. խմբագիր՝ Ան. Գասպարյան
 Սրբագրիչ՝ Ա. Արզաքանյան
 Կոնտրոլ սրբագրիչ՝ Յե. Տեո. Մինասյան

Գրավիտի լիազոր՝ Դ-3528. Հրատ. № 4467.

Պատվեր 104. Տիրաժ 4000.

Քուղթ 62x94. Տպագր. 1 մամ.

Մեկ մամ 17280 նշան. Հեղինակ. 1 1/4 մամ.

Հանձնված է արտադրության 27 հունվարի, 1938 թ.

Ստորագրված է տպագրության համար 25 մարտի 1938 թ.

Գին 50 է.

Պետհրատի 1 տպարան, Յերեան, Լենինի 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0395321

ԳԻՆԸ 50 Կ.

380

5356

~~ՅԲ 22~~

807

Երկ.

20 Բ 1
807 1

Л. ТОЛСТОЙ
Б А С Н И
ГИЗ АРМ. ССР, ЕРЕВАН